

Jelen beszámoló a Gazdasági Versenyhivatal (GVH, hivatal) Versenykultúra Központ nevű szervezeti egységének 2007. évi tevékenységét ismerteti. A VKK egyrészt a GVH versenykultúra fejlesztése és terjesztése érdekében végzett tevékenységének hivatali felelőse, másrészt feladatkörébe tartozik elkülönítetten az OECD és a GVH által közösen 2005-ben létrehozott OECD-Magyar Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ tevékenységének az ellátása is.

A VERSENYKULTÚRA KÖZPONT 2007. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

1. A GVH feladata, hogy a közérdek képviselőjeként eljáró hatóságként biztosítsa a gazdasági hatékonyságot kikényszerítő piaci verseny szabadságának és tisztaságának védelmét. A GVH a verseny védelme érdekében nemcsak versenyfelügyeleti munkájával őrködik a magyar és a közösségi versenyszabályok betartása felett, hanem tevékenységének hasonlóan fontos részét képezi a versenypártolás és a versenykultúra fejlesztése is.

1. A versenykultúra (a fogyasztói döntéshozatal kultúrájának) fejlesztése körébe tartozó tevékenységek

2. A versenykultúra (fogyasztói döntéshozatal kultúrájának) fejlesztése egyaránt magában foglalja a versennyel, versenypolitikával és versenyjoggal kapcsolatos általános tájékozottság növelését, a tudatos fogyasztói döntéshozatal elősegítését, a versenyhez való általános viszonyulás javítását, valamint a verseny és a fogyasztói döntéshozatal közgazdasági és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai közélet támogatását.

3. 2005-ben a GVH egy önálló szervezeti egység, a Versenykultúra Központ (VKK) megalakításával intézményesítette a versenykultúra fejlesztésével kapcsolatos tevékenységét. A VKK a hivatalon belül szervezetileg a Főtitkársághoz tartozik és a GVH főtitkárának irányítása alatt áll. A VKK részjogkörű költségvetési egységként működik. A GVH-nak és munkatársainak a versenykultúra terjesztését szolgáló egyéb tevékenységei a GVH 2007. évi tevékenységéről szóló beszámoló IV. fejezetében kerülnek bemutatásra.¹

2. A VKK 2006/2007. évi munkaterve

4. A VKK feladatait éves munkaterv határozza meg, amely a GVH szakmai háttérére építő, a versenykultúra fejlesztésének célját szolgáló tevékenységek mellett azokat a programokat is tartalmazza, amelyek megvalósításában a GVH más szervezetek munkájára számít, s ehhez – a rendelkezésre álló pénzügyi, illetve szükség szerint szakmai támogatást is nyújt. A 2006 szeptemberében nyilvánosságra hozott 2006/2007. évre szóló munkaterv a VKK versenykultúra fejlesztő munkájának célcsoportjaként jelölte meg a versenyjoggal, verseny témájú közgazdasági elemzésekkel foglalkozó felsőoktatási intézmények diákjait, oktatóit; az alap- és középfokú oktatásban résztvevő, érdeklődő tanárokat, tanulókat; az elméleti szakembereket, kutatókat; a hivatal eljárásaival, versenyfelügyeleti munkájával kapcsolatba kerülő vállalatokat (kiemelten a kis- és középvállalkozásokat); a fogyasztói kultúra és tájékozottság fejlesztésében jelentős szerepet betöltő civil szervezeteket; valamint a közigazgatásban dolgozó azon munkatársakat és döntéshozókat, akik

¹ Lásd a GVH 2007. évi tevékenységéről szóló beszámoló 4.2. (A GVH versenykultúra terjesztését szolgáló egyéb tevékenységei) fejezetét.

munkájuk során a verseny területtel valamilyen módon kapcsolatba kerülnek, ideértve az országgyűlési képviselőket és szaktanácsadóikat is.

5. A hivatal által a VKK részéről teljesítendő feladatok mellett a munkatervi célkitűzések elérésében legalább ilyen jelentőséggel bírnak azok a programok, amelyekkel a VKK saját szerepéhez képest minél több külsős szervezetnek a versenykultúra fejlesztésébe és terjesztésébe való bekapcsolódását kívánja előtérbe állítani, előmozdítva a versenykultúra fejlesztése iránti elkötelezettség társadalmi beágyazottságát, illetve a versenykultúra fejlesztésének – versenyhatóságon kívüli – bázisainak kiépítését, illetve megerősítését. Más szervezetek és személyek versenykultúra fejlesztő tevékenységének ösztönzése érdekében a VKK pályázati rendszert épített ki és 2006 őszén – a munkaterv négy pontjához kapcsolódóan – pályázati felhívásokat jelentetett meg, amelynek keretében a megfelelő referenciákkal bíró pályázók által benyújtott, szakmailag megalapozott és reális költségtervvel rendelkező pályázati programok nyerhettek – teljes vagy részleges – támogatást. A pályázati lehetőségek az e célból rendelkezésre álló pénzügyi források kimerülésével, 2007. március 1-jével zárultak le.

6. 2007 folyamán a VKK-hoz 87 pályázati anyag került benyújtásra, amelyek elbírálása, illetve jelentős részben a megvalósítása is 2007 végéig megtörtént. A meghirdetett pályázati kiírások közül legnépszerűbbnek a tudományos és oktatási projektek, kutatások támogatására szóló felhívások bizonyultak, de jelentős számban érkeztek a fogyasztói kultúra fejlesztésével foglalkozó civil szervezetek munkájához támogatást igénylő pályázatok is, míg a szakmai rendezvények szervezésére, illetve szakmai rendezvényen való részvétel támogatására szóló felhívásra kevesebben jelentkeztek. A pályázók zöme piackutatásra szakosodott kutatóintézetek, gazdasági társaságok, valamint egyetemek, illetve különböző non-profit szervezetek, alapítványok közül került ki, magánszemélyek csak csekély számban éltek a pályázati lehetőségekkel. Több olyan pályázó is akadt, aki – egyidejűleg vagy egymást követően – több pályázatot is benyújtott.

7. 2007-ben elindult a VKK honlapja, amelyen a központ céljaival, működésével és tevékenységével kapcsolatos valamennyi információ megtalálható.² Itt olvasható – többek között – a VKK munkaterve, a VKK gondozásában megjelent kiadványok szövege, a VKK szervezésében megvalósuló rendezvényekkel kapcsolatos tudnivalók, az aktuális és a már lezárt pályázati felhívások a hozzájuk tartozó dokumentációval, továbbá a támogatást nyert pályázatok főbb adatai és eredményei.

8. Az alábbiakban a munkaterv egyes pontjai szerint kerül ismertetésre a VKK 2007. évi tevékenysége.

3. A VKK 2007. évi tevékenységének eredményei

3.1.1. Idegen nyelvű szakkönyv magyar nyelvű kiadásának megjelentetése

9. A VKK egyik fontos célkitűzésének tekinti, hogy a versenyjog, a versenypolitika, illetve a piacelmélet témakörében megjelent, nemzetközileg elismert fontosabb szakkönyvek magyar nyelven is elérhetővé váljanak a VKK által megcélzott felhasználói csoportok számára, mivel jelenleg csak ezek szűk választéka áll a témával foglalkozó szakemberek és az érdeklődők rendelkezésére. E fordítások nemcsak hiánypótló jellegük miatt bírnak meghatározó jelentőséggel, de a VKK azt is biztosítani kívánja, hogy a fordítások a lehető legmagasabb szakmai színvonalon, a versennyel kapcsolatos közgazdasági és jogi terminológia megfelelő használatával készüljenek el. A VKK a szóba jöhető szakkönyvek kiválasztásakor szem előtt tartotta, hogy a magyar nyelven kiadásra kerülő művek áttekintő képet adjanak a versenyjog és versenypolitika aktuális kérdéseiről mind jogi, mind közgazdasági szempontból, valamint tartalmazzák azokat a fontos jogeseteket is, amelyek alapjait

² www.versenykultura.hu, illetve a honlap elérhető a GVH honlap (www.gvh.hu) nyitóoldalán elhelyezett VKK logóra kattintva is

jelentik a nemzetközi gyakorlatnak. Fontos szempont volt továbbá, hogy VKK által megcélzott felhasználói célcsoportok számára hasznosítható kiadvány nemzetközileg is elismert legyen és ott is hasonló felhasználói körök forgassák.

10. A VKK elsőként **Massimo Motta: Versenypolitika – Elmélet és Gyakorlat** című művének³ magyar nyelvű kiadására vállalkozott, ami egy éves munka eredményeként 2007 szeptemberében jelent meg. A választás azért esett erre a műre, mert a könyvet hasznosan forgathatja mindenki (egyetemi tanárok és diákok, a versenypolitikában dolgozó jogászok, a szabályozó hatóságok képviselői), aki munkája során versenypiacok működésével foglalkozik. A szerző átfogóan mutatja be a korszerű versenypolitikai gondolkodás főáramát, közgazdasági háttérét, sikeresen ötvözi az elméletet a konkrét jogesetekkel, illetve a versenyjog vagy versenypolitika leírását a mögöttes közgazdasági összefüggések tárgyalásával. Szemléletes tárgyalásmódja és az eltérő háttérű olvasók igényeinek kielégítését szolgáló szerkezete mellett éppen ez az integrált megközelítés a könyv fő erénye.

11. A VKK a magyar kiadás példányait – térítésmentesen – eljuttatta a versenyjogot, illetve versenypolitikát oktató egyetemi, főiskolai karok könyvtáraiba. A könyv kereskedelmi forgalomban is megvásárolható.

3.1.2. Ismeretterjesztő kiadványok készítése

12. A VKK a GVH munkatársai által elkészített közérthető, szemléletes ismeretterjesztő kiadványok segítségével próbál hozzájárulni ahhoz, hogy mind általában véve **a versennyel, illetve a versenyjoggal kapcsolatos alapvető fogalmaknak**, mind az **egyes ágazatok, piacok versenyjogi sajátosságainak** a szélesebb körű ismeretét elősegítse. A kiadványok – azok terjedelmi adottságaitól függően – füzetek, illetve rövid szórólapok formájában kerülnek folyamatosan kiadásra. A kiadványok szövege a honlapon is elérhető.⁴

13. 2007-ben a következő szórólapok és tájékoztató füzetek jelentek meg a VKK gondozásában:

- A fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma;
- A GVH tapasztalatai a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása terén: Egészségre ható készítmények;
- A GVH tapasztalatai a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása terén: Pénzügyi szolgáltatások;
- A GVH tapasztalatai a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása terén: Távközlés;
- A gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma;
- A versenykorlátozó megállapodások tilalma;
- Magánjogi jogérvényesítés – A versenyjogi jogszabálysértés jogkövetkezményeinek érvényesítése polgári perrel;
- A Rendőrség közreműködése a Versenyhivatal által folytatott versenyfelügyeleti eljárásokban, illetve az Európai Bizottság által az EK-szerződés 81-82. cikkeinek feltételezett megsértése miatt folytatott eljárásokban;
- A tagállamok közötti kereskedelem érintettségéről szóló jogalkalmazási gyakorlat összefoglalása és az ehhez kapcsolódó jogesetek, valamint a közösségi joggyakorlat aktuális fejleményeinek ismertetése.

³ Competition Policy – Theory and Practice (Cambridge University Press, 2004)

⁴ www.versenykultura.hu, VKK kiadványok menüpontban

3.1.3. Szakmai rendezvények szervezése, illetve pályázati úton mások által szervezett rendezvényeknek, valamint mások által szervezett rendezvényeken való részvételnek a támogatása

14. A VKK – a 3.1.6. pontban említett, a tömegkommunikációs csatornákon való megjelenés fokozásával párhuzamosan – a szakmai rendezvények keretében történő képzést, ismeretátadást tekinti a versenyjogi-versenypolitikai, illetve fogyasztóvédelmi tájékoztató munka egyik legfontosabb eszközének. Ezért egyrészt maga is szervez szakmai rendezvényeket egy-egy aktuális versenyjogi vagy versenypolitikai kérdés megvitatására, másrészt mind szakmailag (munkatársai előadói részvételének biztosításával), mind pályázati úton anyagilag is támogatja mások által szervezett rendezvények, előadások, konferenciák, szakmai fórumok, szemináriumok, tréningprogramok stb. megvalósítását, illetve az ilyen rendezvényeken való részvételt.

15. A VKK 2007. február 16-án „**Fellépés a kartellekkel szemben – Miért és hogyan?**” címmel nemzetközi konferenciát tartott Budapesten. A konferencia célja a kartellek által a gazdaságban okozott károk nagyságrendjének tudatosítása, az ellenük való eredményes fellépés fontosságának hangsúlyozása és az ezzel kapcsolatos nemzetközi tapasztalatok bemutatása volt. A rendezvényt kiemelkedő érdeklődés kísérte: a kartellügyekben érintett vállalatok vezetői, vállalati döntéshozók, gazdasági kamarák és szövetségek vezetői, tagjai, a gazdasági élet más jelentős szereplői, újságírók, jogászok, valamint az OECD-Magyar Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ célországainak versenyhatósági vezetői közül több mint 250-en vettek részt a konferencián.

16. A VKK 2007 novemberében elindította a „**Versenyjogi beszélgetések délidőben**” c. rendezvény-sorozatát azzal a céllal, hogy egy rendszeres, szervezett, de mégis kötetlen lehetőséget teremtsen a hivatali és a hivatalon kívüli szakértők közötti szakmai párbeszédre, az aktuális szakmai kérdéseket érintő közös gondolkodásra. A beszélgetések egyrészt a VKK támogatásával megvalósult tudományos-kutatási programok eredményeinek, másrészt a GVH vagy más versenyhatóságok joggyakorlatát érintő, illetve más versenyjogi kérdések, fejlemények megvitatására teremt fórumot. A 2007-ben megtartott két rendezvény során első alkalommal a Microsoft-ügyben az Európai Bizottság és az Elsőfokú Bíróság által hozott döntések kerültek terítékre, kitekintést nyújtva egyúttal az ügy – eltérő megközelítést tükröző – egyesült államokbeli aspektusaira, míg a második rendezvényen egy – a VKK támogatásával született – tanulmány kapcsán a magánjogi jogérvényesítés meghonosításának hazai jogi lehetőségeiről beszélgettek a résztvevők.

17. A GVH munkatársai rendszeresen tesznek eleget különböző szakmai rendezvényekre szóló meghívásoknak annak érdekében, hogy elősegítsék a versenyjogi-versenypolitikai érvek és a GVH döntéseinek megértését, befogadását, valamint meghallgassák a **versenyhivatali működés fogyasztói és vállalati érintettjeinek** szempontjait, visszajelzéseit. Ennek megfelelő fórumai a különböző fogyasztói és szakmai szövetségek, kamarák és más iparági szervezetek rendezvényei, amelyek lehetőséget adnak egy ágazat vállalati oldala vagy a fogyasztók egészét képviselő szervezet és a hivatal munkatársai közötti közvetlen konzultációra.

18. A VKK a **VKK/3/2006. sz. pályázati kiírással** támogatási lehetőséget biztosított – versenyjoggal, versenypolitikával, illetve piacelméleti, vagy a tudatos fogyasztói döntéshozatal körébe tartozó kérdésekkel foglalkozó – szakmai rendezvények szervezéséhez. Hasonlóan pályázattal lehetett élni a VKK felé ilyen jellegű – a GVH (VKK) vagy más szervezet által rendezett, hazai vagy külföldi – szakmai rendezvényen, előadáson, konferencián stb. való, előadóként vagy hallgatóként történő részvétel, illetve az említett kutatási területekkel kapcsolatos tanulmányút támogatására is. A pályázati kiírás keretében szakmai rendezvény szervezéséhez (pl. infrastrukturális költségek, előadók költségei és díjazása, tolmácsolás), illetve konferencián való részvételhez (részvételi díj, az oda- és visszaút, valamint szükség esetén a szállás költsége) egyaránt 2 Mft-ig lehetett támogatást igényelni.

19. 2007-ben kilenc olyan pályázat érkezett és került támogatásra a VKK részéről, amely részben vagy egészben szakmai rendezvény szervezésére, és mindössze négy olyan – egyebekben támogatást is nyert – pályázat volt, amely szakmai rendezvényen való részvételhez, tanulmányúthoz kért hozzájárulást. A pályázatokkal érintett rendezvények mind tematikájukat, mind célközönségüket tekintve sokrétűek voltak: a VKK pályázati támogatásával szervezett rendezvények között túlsúlyban voltak a fogyasztóvédelmi kérdéseket taglaló (pl. a fogyasztói jogok ismeretével, a fogyasztóvédelem eszközeivel, a körültekintő fogyasztói tájékozódással, a tudatos fogyasztóvá neveléssel foglalkozó) programok, de a támogatott pályázatok között egyetemi berkekben megvalósult versenyjogi rendezvényre is találunk példákat. A tanulmányutak egyrészt fiatal kutatóknak a legfrissebb tudományos ismeretekhez, trendekhez való közelebb kerülését, másrészt felsőoktatási intézményekben tanuló, tudományos diákkörökben munkálkodó diákok szakmai továbbfejlődését segítették.

3.1.4. Szakmai pályázatok meghirdetése a GVH / VKK által meghatározott versenyjogi és versenypolitikai, illetve piacelméleti kérdésekkel foglalkozó kutatások támogatására

20. A VKK a versenyjog és a versenypolitika, illetve a piacelmélet kérdéseivel foglalkozó magyarországi tudományos élet és közélet működésének és fejlődésének elősegítése érdekében munkatervében célul tűzte ki az e téren folyó tudományos kutatások támogatását. A kutatások célja nem a GVH jogalkalmazási tevékenységéhez – pl. folyamatban lévő/előkészítés alatt álló versenyfelügyeleti vagy egyéb GVH eljárásokhoz (pl. ágazati vizsgálatok) – közvetlenül kapcsolódó kutatások, illetve szakértői munka finanszírozása volt, hanem annak ösztönzése, hogy a kutatók a verseny közgazdasági és jogi kérdéseinek vizsgálatára, eddig hiányzó kutatási eredmények létrehozására összpontosítsanak. A **VKK/4/2006. sz. pályázati eljárás** keretében 10 MFT-ig igényelhettek támogatást a meghirdetett témák alaposabb feltárására vállalkozó kutatók.

21. E pályázati felhívás keretében 19 pályázat érkezett 2007-ben, amelyek megvalósítása döntően lezárult 2007 végére, azonban egyes kutatások – a megvalósítás időigényére tekintettel – csak 2008 folyamán kerülnek majd befejezésre.

22. A támogatott pályázatok között többségben voltak a verseny közgazdasági kérdéseinek vizsgálatára összpontosító pályamunkák. Több pályázat is foglalkozott a verseny és versenyképesség kapcsolatával, valamint Magyarország és az EU tagállamok piaci közötti áreltérések okainak magyarázatával. Több kutatás is irányult az áttérési költségek szolgáltató váltásra gyakorolt hatásának vizsgálatára, főként a hálózatos iparágakat (itt is elsősorban a távközlést és az energia szektort), illetve a pénzügyi piacokat elemezve. Pályamunka született a túlzó árazás kezelésével és módszertani megközelítésével, a piacmeghatározás verbális és statisztikai módszereinek összehasonlításával, valamint a bírságok kiszabásában érvényesített közgazdasági elvek vizsgálatával kapcsolatban is. A verseny jogi kérdéseivel kapcsolatban meghirdetett pályázatok között pályamunka született a magánjogi jogérvényesítés hazai jogi lehetőségeinek, valamint a versenyjog és a közös jogkezelés viszonyának elemzéséről.

3.1.5. Nyílt pályázat más támogatások odaítélésére

23. A más támogatások odaítélésére kiírt nyílt pályázat (**VKK/5/2006. sz. pályázati eljárás**) meghirdetésével a VKK felszínre kívánta hozni azokat a hivatalon kívüli forrásból származó ötleteket és elképzeléseket, amelyek hozzájárulhatnak a versenykultúra fejlesztéséhez és terjesztéséhez. A pályázati eljárás keretében olyan tudományos, kutatási és oktatási tárgyú programok támogatását igényelheték a pályázók, amelyek segítik a versenyjoggal, a versenypolitikával és a piacelmélettel, valamint a tudatos fogyasztói döntéshozattal kapcsolatos magyarországi elméleti és empirikus ismeretek gyarapodását, javulását és finomodását. A VKK/4/2006. sz. pályázati felhíváshoz hasonlóan az ezen pályázat keretében nyújtott támogatások sem a GVH jogalkalmazási

tevékenységéhez – pl. folyamatban lévő/előkészítés alatt álló versenyfelügyeleti vagy egyéb GVH eljárásokhoz (pl. ágazati vizsgálatok) – közvetlenül kapcsolódó kutatások, illetve szakértői munka finanszírozására irányultak. A VKK/5/2006. sz. pályázati eljárás keretében 10 MFT-ig igényelhettek támogatást a versenykultúra fejlesztését szolgáló tudományos-oktatási projektek megvalósítására vállalkozó kutatók.

24. E pályázati felhívás keretében 37 pályázat érkezett 2007-ben, amelyek megvalósítása döntően lezárult 2007 végére, azonban egyes pályázati programok – a megvalósítás időigényére tekintettel – csak 2008 folyamán kerülnek majd befejezésre.

25. Az ezen munkatervi ponthoz kapcsolódóan támogatást nyert pályázatok között többségben voltak a kutatási programok, de szerepelt köztük egy tankönyv fordítás, egy kézikönyv és más kiadványok megjelentetése, valamint oktatási célú közgazdasági szimulációs játékok kifejlesztése is. A kutatási pályázatok között a nyílt pályázat keretében is a hálózatos iparágakkal, valamint a pénzügyi piacok jelenségeivel foglalkozó elemzések domináltak, de a könyvpiac és a felsőoktatás versenyviszonyainak vizsgálatával foglalkozó kutatásra is van példa.

3.1.6. Megjelenés a tömegkommunikáció különböző csatornáin

26. A szakmai rendezvényeken túl a tömegkommunikációs csatornák használhatók fel a leghatékonyabban arra, hogy széles társadalmi csoportok tájékoztatást kapjanak a VKK, illetve a GVH tevékenységeiről és cselekvési lehetőségeiről, valamint a gyakran felmerülő és széles társadalmi rétegeket érintő kérdésekről. Az eddigi gyakorlati tapasztalatok, megkeresések is azt mutatják, hogy sok esetben van igény annak a részletesebb (illetve nemcsak a szakmai közönség számára közérthető) elemzésére, bemutatására, sőt megvitatására, hogy egyes versenyfelügyeleti döntések vagy ágazati vizsgálatban tett megállapítások, vagy akár versenyszempontú jogszabály-véleményező munka során milyen szempontok motiválják a GVH-t.

27. Mindezek érdekében a GVH / VKK 2007-ben fokozta a sajtó útján végzett információközvetítő tevékenységét, illetve megkezdte annak előkészítését, hogy 2008-ban már több csatornán keresztül célzottan érje el az egyes társadalmi csoportokat. Emellett a GVH munkatársai rendszeresen jelentetnek meg cikkeket, hosszabb-rövidebb publikációkat a különböző elektronikus és nyomtatott sajtóorgánumban. A korábbi évekhez képest 2007-ben intenzívebbé vált a GVH / VKK megjelenése a fogyasztóvédelmi tárgyú lapok hasábjain, hogy megossza az olvasókkal a növekvő számú és súlyú fogyasztó megtévesztéses ügyek tapasztalatait és tanulságait.

28. A VKK versenykultúra fejlesztésével kapcsolatos célkitűzései szorosan összekapcsolódnak a tudatos fogyasztói döntéshozatal kultúrájának fejlesztésére irányuló célkitűzésekkel. A versenytörvény maga is érinti a verseny tisztességének vállalkozások és fogyasztók közötti vetületét, a fogyasztói döntéshozatal folyamatát. Ennek indoka az, hogy a verseny egyben a fogyasztói érdekek védelmének hatékony eszköze, a fogyasztói döntések szabadsága pedig hozzájárul a verseny hatásosságához.

3.1.7. Pályázat meghirdetése fogyasztóvédő civil szervezetek munkájának támogatására, valamint együttműködés a fogyasztói kultúrát terjesztő és fejlesztő más szervezetekkel

29. A VKK a fogyasztóvédelmi céllal alakult civil szervezetek és a fogyasztói kultúra fejlesztéséért dolgozó más szervezetek tevékenységének, szakmai programjainak támogatásával járul hozzá a tudatos fogyasztói döntéshozatallal kapcsolatos ismeretek terjesztéséhez, ilyen témájú képzések megszervezéséhez, a fogyasztók jogérvényesítési lehetőségeinek tudatosításához, vagy a versenypártolási tevékenységhez kötődően a fogyasztói érdekek fokozottabb védelmét eredményező szabályozási-intézményi megoldások kialakításához.

30. A **VKK/7/2006. sz. pályázati felhívás** keretében 22 pályázat érkezett 2007-ben, amelyek megvalósítása is lezárult 2007 végére. A nyertes pályázatok fogyasztóvédelmi lapok és más kiadványok megjelenésének, fogyasztóvédelmi fórumok és más rendezvények szervezésének, illetve oktatási programok megvalósításának, fogyasztóvédelmi információknak az elektronikus média és az internet felhasználásával történő juttatásának a támogatására irányultak. Fontos hangsúlyozni, hogy az egyik pályázat célcsoportja az átlagosnál – fogyasztói tájékozottságát és tudatosságát tekintve – sérülékenyebbnek számító nyugdíjas fogyasztók voltak, míg két pályázat a fogyasztóvédelmi nevelés szempontjából kiemelt célcsoportot képező középiskolás diákok elérésének a lehetőségét biztosította.

3.1.8. Könyvtárak versenyjogi és versenypolitikai, illetve piacelméleti szakkönyvi részének fejlesztése

31. A VKK a versenyjogi, versenypolitikai, illetve piacelméleti képzést nyújtó magyarországi **felsőoktatási intézmények** – összesen 15 egyetem, illetve főiskola⁵ – könyvtárainak fejlesztését alapvető fontosságúnak ítéli a szakirányú felsőoktatásban folyó oktatómunkához szükséges háttéranyagok széles körű elérhetőségének biztosítása érdekében. A VKK ezért – a 2006. évhez hasonlóan – támogatást nyújtott ezen intézmények számára szakirodalmi állományuk bővítéséhez oly módon, hogy a könyvtárvezetők a VKK által összeállított lista alapján 1 MFt értékben választhattak intézményük számára magyar és idegen nyelvű szakkönyveket, valamint folyóiratokat. A kari könyvtárak megkeresésén túl 2007-ben a VKK három **szakkollégiumnak** is felajánlotta a könyvtárfejlesztés támogatását. Minden megkeresett könyvtár élt a VKK által felkínált lehetőséggel, nagyra értékelve a támogatást.

3.1.9. A „hazai versenykultúra fejlesztéséért” díj

32. A VKK a versenykultúra fejlesztésében kiemelkedő szerepet vállaló – a versenyhivatalon kívül tevékenykedő – szakemberek munkájának elismerésére megalapította a „Versenykultúráért” díjat, amely 2007. december 7-én másodszor került átadásra. A díjat Nagy Zoltán, a GVH elnöke adta át ünnepélyes keretek között **Boytha Györgynének**, egyrészt a GVH megalakulása és működése első évtizede során a hivatalért tett erőfeszítéseinek, másrészt hosszú évek óta folytatott versenyjogi oktatói munkásságának elismeréseként. Ez utóbbi eredményeként tarthatjuk számon azt is, hogy a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jogi karán 2006-ban Versenyjogi Kutató Központ alakult.

33. A díj átadása – és a hivatal 17. „születésnapja” alkalmából – megtartott ünnepségen Sólyom László köztársasági elnök és Lomnici Zoltán, a Legfelsőbb Bíróság elnöke is részt vettek. A **köztársasági elnök** beszédében fontos feladatnak nevezte a verseny tisztességes mederben tartását és a fogyasztók védelmét, amiben jelentős szerep hárul a GVH-ra is. Hangsúlyozta továbbá, hogy az államszervezet egészsége szempontjából rendkívül fontosnak tartja, hogy a GVH megőrizze függetlenségét és tevékenységi köre változatlan maradjon. A köztársasági elnök elismeréssel méltatta Boytha Györgyné munkásságát.

3.1.10. Az Országgyűlés érintett képviselői, valamint tanácsadói, továbbá a kormányzat szakértői és tisztségviselői, valamint az önkormányzatok számára versenyjogi és piacelméleti tájékoztatás megvalósítása

34. A VKK saját képzési programok szervezésével, valamint versenyjogi-versenypolitikai témájú szakmai rendezvényeken való részvételük támogatásával törekszik a közigazgatási szakemberek (az Országgyűlés érintett képviselőit, valamint tanácsadóikat, továbbá a kormányzat szakértőit és tisztségviselőit, valamint az önkormányzati tisztviselőket is ideértve) számára versenyjogi, versenypolitikai tájékoztatás megvalósítására. A versenyszempontok mélyebb ismerete segíthet

⁵ Budapesti Corvinus Egyetem, Budapesti Gazdasági Főiskola, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Debreceni Egyetem, Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Károli Gáspár Református Egyetem, Közép-európai Egyetem, Miskolci Egyetem, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Pannon Egyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Széchenyi István Egyetem, Szent István Egyetem, Szegedi Tudományegyetem

ugyanis abban, hogy a jogalkotásban is közreműködő szakértők – különösen a piacnyitás alatt álló ágazatokban – a versenypolitika szempontrendszerét egyaránt számba vegyék, valamint megfelelően értsék és érvényesítsék mind jogszabály-előkészítő, mind jogalkalmazó munkájuk során.

35. A VKK a szélesebb célközönség részére szervezett szakmai programokra (lásd a 3.1.3. pontot) szóló meghívások mellett kifejezetten **közigazgatási szakembereket megcélzó tájékoztató előadásokat** is szervez. Ennek részeként 2007-ben a VKK két napos szemináriumot tartott a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium munkatársai részére, hivatali és uniós szakértők bevonásával, amelynek témája a mezőgazdasági termékek piacát érintő magatartások versenyjogi megítélése volt.

36. 2007-ben egy esetben került sor **közigazgatási szakértő szakmai rendezvényen való részvételének támogatására**. A VKK a felmerülő költségek 70 %-ának átvállalásával járult hozzá ahhoz, hogy a Magyar Energia Hivatal egy munkatársa részt vegyen az ERA által rendezett, az Európai Bizottság januárban előterjesztett energiapolitikai intézkedés-csomagját tárgyaló „The Opening-up of European Energy Markets” című konferencián (Brüsszel, 2007. március 26-27.). A kiküldetés révén szerzett tapasztalatokat a szakértő útijelentés formájában tette elérhetővé nemcsak saját kollégái, de a GVH munkatársai és más érdeklődők számára is.

3.1.11. A VKK infrastruktúrájának megteremtése

37. A VKK-hoz legkönnyebben vezetődő út egy jól használható, naprakész és informatív **honlap** megteremtésével lehetséges. Mivel a VKK honlapja – bár önállóan jelenik meg – szervesen kapcsolódik a hivatali honlaphoz, a fejlesztés a GVH honlapjának megújításával párhuzamosan történt. A honlap 2007 januárjában kezdte meg működését.⁶

38. A VKK infrastruktúrájának megteremtéséhez kapcsolódik a **GVH szakkönyvtárának** fejlesztése is, ami a Versenykultúra Központ keretein belül működő olyan nem nyilvános, tudományos igényű szakkönyvtár, amelyben a versenyjogi, versenypolitikai szakirodalom mellett egyéb gazdasági jogi szakkönyvek, valamint a szakterülethez kapcsolódó nemzetközi intézmények kiadványai is megtalálhatók nyomtatott, illetve elektronikus formában. A könyvtár előzetes egyeztetés alapján külsősök számára is elérhető, s a helyben olvasás mellett másolatszolgáltatással és szakirodalmi tájékoztató szolgáltatással is az érdeklődők rendelkezésére áll.

3.1.12. A Versenyükör c. lap megjelentetése

39. Nemcsak egyszeri kiadványokkal (lásd a 3.1.2. pontot) jelentkeznek a VKK, de Versenyükör néven 2005 szeptemberében egy **versenyjogi-versenypolitikai tárgyú időszaki lapot** is indított. A negyedévente megjelenő Versenyükör szerzőinek többsége a GVH munkatársai közül kerül ki, ugyanakkor a lap a versenypolitika szélesebb értelemben vett megközelítésére törekszik, így a GVH és a bíróságok jogalkalmazási tevékenysége körébe tartozó kérdések mellett a verseny működését érintő, kapcsolódó területeket is bemutat, az adott téma szakértőinek felkérésével készült tanulmányok alapján. Minden alkalommal szerepelnek a Versenyükörben a Versenytanács, illetve a bíróság elmúlt negyedévben hozott jelentősebb döntései, a hivatal versenypártolási tevékenysége és a közösségi versenyjog legfrissebb fejleményei, valamint a GVH-val kapcsolatos hírek, illetve interjúk is. A lap természetesen beszámol a VKK és az OECD-Magyar Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ legfrissebb eseményeiről is.

40. A 2007. évi lapszámokban megjelent cikkek között olyan versenyjogi aktualitások kerültek boncolgatásra, mint a Schneider kontra Európai Bizottság ügy tanulságai, az Európai Bizottság villamosenergia- és földgázpiaci ágazati vizsgálata, az Európai Bizottság ECN-engedélyességi

⁶ www.versenykultura.hu, illetve a honlap elérhető a GVH honlap (www.gvh.hu) nyitóoldalán elhelyezett VKK logóra kattintva is

modell-programja, az európai Microsoft-ügyben született ítélet vagy a hazai versenyjogi gyakorlatból a megtévesztő hitelkártya-hirdetésekkel kapcsolatos ügyek tapasztalatai.

41. A kiadványt a VKK ingyenesen juttatja el például vállalkozások, versenyjoggal foglalkozó ügyvédi irodák, a szakajtó képviselői, szakmai szövetségek, önkormányzatok, közigazgatási szervek, oktatási intézmények és könyvtárak részére, de a cikkek olvashatók a VKK honlapján is.⁷

3.1.13. Versenykultúra felmérés

42. A GVH több alkalommal, legutóbb 2004-ben készített felmérést a lakosság, valamint a versenyhivatali munka szempontjából kiemelt célcsoportok (jogászok, vállalkozók, gazdasági újságírók) körében **a hivatal és a versenyszabályok ismertségének alakulásáról**, a GVH munkájával kapcsolatos véleményekről, valamint a versenyjogi ismeretek pontosságáról. A felmérések célja az volt, hogy a GVH empirikusan is megalapozott képet nyerjen a magyarországi versenykultúra állapotáról, azonban a 2003. és 2004. évi kutatások azt is megmutatták, hogy érzékelhető változás csak hosszabb távon jelentkezik, s mutatható ki felmérés szintjén. A VKK 2007-ben a korábbi struktúrában folytatta a közvélemény-kutatást, amelyet a TÁRKI Társadalomkutatási Intézet Zrt. készített el.

43. A versennyel kapcsolatos általános attitűdöt illetően a korábbi évekhez hasonlóan a többség szerint a gazdasági folyamatok szabályozásában, ideális esetben körülbelül azonos mértékű az állam és a piaci verseny szabályozó hatása. A verseny jelenlegi állapotát illetően a többség továbbra is úgy érezte, hogy néhány ágazatban erős, másokban viszont gyenge verseny tapasztalható. A vállalkozók esetében a korábbi évekhez hasonlóan a 2007. évi felmérésben is megállapítható volt az, hogy nem a piac szabályozottságát, inkább annak hiányát, illetve a szabályok áthágását látják problémának. A versenytörvény a lakosság körében kevésbé számít ismertnek, a vállalkozók és a gazdasági újságírók körében viszont 80 % feletti volt azok aránya, akik hallottak a jogszabályról. A 2004. évi felméréshez képest a törvény célját tekintve nőtt a helyes ismeretekkel rendelkezők aránya, továbbá szinte minden célcsoportban nőtt azok aránya, akik a gazdasági verseny védelme és az erős verseny fenntartása mellett a versenytörvény céljai közé sorolták a fogyasztók tájékozottságának biztosítását is. A törvény rendelkezéseinek részletes vizsgálatakor viszont kiderült, hogy sok ember ismeretei pontosításra szorulnak. Mind a GVH ismertségét, mind a hivatal munkájának megítélését vizsgálva a három évvel korábbi eredményekhez képest jelentős javulás volt megfigyelhető: a felnőtt lakosság körében 11 %-kal nőtt azok aránya, akik hallottak már a hivatalról, a GVH munkájának értékelése kapcsán pedig 17 %-kal nőtt azok aránya, akik a korábbi évekhez képest jobbnak értékelték a hivatal munkáját.

AZ OECD-MAGYAR BUDAPESTI VERSENYÜGYI REGIONÁLIS OKTATÁSI KÖZPONT 2007. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

1. Alapítás és célok

44. Az OECD-Magyar Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ (ROK) 2005. február 16-án jött létre az OECD és a GVH közötti megállapodással és magyar kormány anyagi támogatásával. Az alapító okirat szerint a ROK az OECD Versenyügyi Részlege és a GVH szakmai háttérére építve oktatási és szakmai programok szervezésén keresztül nyújt segítséget elsősorban a kelet-, délkelet- és közép-európai országok versenyhatóságai számára.

45. A ROK létrehozásának elsődleges célja a versenypolitika, versenyjog és a versenykultúra fejlesztése, valamint a versenyhatóságok munkájának elősegítése, hozzájárulva a verseny javításához és ezzel a gazdasági növekedéshez, amelyet különböző szakmai programokon keresztül valósítanak meg a ROK munkatársai. A GVH fontosnak tartja a saját gyakorlati tapasztalatainak

⁷ www.versenykultura.hu, Versenytükör menüpontban

továbbadását a hasonló fejlődési stádiumokat bejáró kelet- és délkelet-európai államok számára. A hivatal munkatársainak saját tapasztalata is van arról, hogy milyen is az ilyen jellegű képzéseken való részvétel: a kilencvenes évek első felében hasonló szemináriumokon és konferenciákon ismerkedhettek meg a hivatal munkatársai a fejlettebb jogrendszerek versenyjogi, versenypolitikai tapasztalataival és szerezhettek ezzel első kézből nélkülözhetetlen ismereteket.

46. A ROK révén e vonatkozásban Magyarország és a GVH vezető szerepet kapott a régió belül az átmeneti gazdaságok fejlesztésében való részvétel és technikai segítségnyújtás terén, minthogy a ROK működése elismerteti a magyar versenyjog és annak alkalmazásának régió belüli fejlettségét.

47. A ROK többek között a következő témakörökkel foglalkozik: versenyjogi ügyek elemzése; vizsgálati technikák; versenyjogi alapelvek a szabályozási reform során; bírák képzése; jogérvényesítési prioritások; irányelvek, politikák, gyakorlatok és eljárások; a régió hatóságai közötti együttműködés keretei; versenypártolás és kommunikációs eszköztár; a versenyhatóságok és az ágazati szabályozó szervek kapcsolata; valamint a versenyjog és versenypolitika általános kereteibe tartozó egyéb témák. E témákban a rendszeres találkozókra tréningprogramok, szemináriumok és tanfolyamok keretében kerül sor.

2. Célországok és működés

48. A ROK **négy típusú programcsoportot** foglal magában. Az első csoportba a kelet-európai országok és a balkáni térség országai versenyhatósági szakembereinek képzései tartoznak, név szerint: Albánia, Azerbajdzsán, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Fehéroroszország, Grúzia, Horvátország, Macedónia, Moldova, Montenegró, az Orosz Föderáció, Örményország, Románia, Szerbia és Ukrajna. Ezek az országok azonos történelmi örökséggel rendelkeznek: gazdaságukat központi tervezdálkodás jellemezte. A ROK elsődleges célként jelöli meg ezen országok piacgazdaságra való átállásának elősegítését.

49. A ROK munkájának másik kedvezményezettje az az országcsoport, amelynek tagjai a Közép-Európai Versenyügyi Kezdeményezés (CECI) keretében tevékenykednek együtt. A 2003-ban életre hívott Kezdeményezés versenyjogi témákban nyújt együttműködési fórumot az érintett közép-európai országoknak. A Kezdeményezés versenyhatóságok közötti (és nem államok közötti) hálózati jellegű együttműködés, amely elsősorban tréningprogramokban és informális találkozóknál ölt testet. A Kezdeményezésben résztvevő országok: Cseh Köztársaság, Lengyelország, Szlovákia, Szlovénia, valamint Magyarország, Ausztria pedig állandó megfigyelő. A résztvevő országok azonos földrajzi területen helyezkednek el, alapjában véve hasonló kulturális tradíciókkal és történelmi tapasztalatokkal rendelkeznek, valamint többé-kevésbé azonos fejlettségi fokon állnak. Mindezekből kifolyólag versenyhivatalaik számos közös kihívással és nehézséggel néznek szembe, illetve esetenként olyan piacokat kell felmérniük, elemezniük, amelyek regionális voltak következtében átfedik egymást vagy kapcsolódnak egymáshoz, továbbá gyakran azonos ügyfélkörrel kell kapcsolatba lépniük.

50. A ROK tevékenységének harmadik ágát maga a GVH adja. A ROK a GVH munkatársai számára éves rendszerességgel rendez különféle versenyjogi és versenypolitikai témákban továbbképzéseket. E tréningprogramok tematikája általában egy éppen folyamatban lévő feladathoz kötődik vagy rendkívül aktuális, napirenden lévő témához kapcsolódik. A szemináriumok kiváló lehetőséget nyújtanak a GVH munkatársai számára nemzetközi antitröszt elméletek és a versenyjogi jogérvényesítés megismerésére.

51. A ROK negyedik célcsoportját az Európai Unió tagállamaiban versenyjoggal foglalkozó bírák képezik. A bírák számára rendezett szemináriumok a versenyjog és a közgazdaságtan minél mélyebb megértését mozdítják elő, lehetővé teszik a véleménycserét az EU versenyjogának fejleményei tekintetében, és nem utolsósorban alkalmat adnak a versenyjogi esetek kapcsán felmerülő legfőbb

kihívások bírói szemszögű megvitatására. A bírói szemináriumokat az OECD Versenyügyi Részlege, az Európai Versenyjogi Bírók Szövetsége és a ROK együttesen rendezi meg.

52. A **ROK működése** tekintetében az alapító okirat meghatározza, hogy a ROK tevékenységével kapcsolatos fő kérdésekben a GVH és az OECD együttesen hoz döntést. Mindezek érdekében a felek évente összeülnek, hogy értékeljék a ROK működését és éves teljesítményét, hogy elkészítsék a következő év képzési tervét, illetve felállítsák a költségvetés főszámain. A ROK a hivatalon belül szervezetileg a Főtitkárság Versenykultúra Központjához tartozik, azonban azon belül elkülönült költségvetéssel rendelkezik. A hivatal részéről a ROK működését a GVH főtitkára irányítja.

53. A ROK munkája az OECD és a GVH szakmai háttérére épül. A GVH felelős a ROK eseményekkel kapcsolatban felmerülő valamennyi gyakorlati kérdés és feladat megoldásáért. Az OECD-ben foglalkoztatott ROK munkatárs hívja meg az előadókat a szemináriumokra, és ő állítja össze az adott esemény programját is. A GVH minden szemináriumra delegál előadót vagy paneltagot. Az előadók OECD tagállamokból érkeznek.

54. A ROK finanszírozásának kérdését illetően a GVH – az éves költségvetésében külön erre a célra kapott támogatás formájában – kötelezettséget vállal arra, hogy biztosítja a ROK működéséhez szükséges anyagi fedezetet, valamint évente önkéntes hozzájárulást ad az OECD-nek a Párizsban foglalkoztatott munkatárs költségeinek fedezésére. Ezen túlmenően mindkét fél együttműködik annak érdekében, hogy további pénzügyi forrásokat tudjanak mozgósítani az alapító okiratban szereplő célok megvalósítására.

55. A ROK – működését tekintve – egy virtuális központ, amely a GVH épületében kapott helyet. A virtuális felépítésnek köszönhetően a ROK pénzügyi alapjait teljes egészében az alapító okiratban foglalt célok megvalósítására fordíthatja, azaz szemináriumokat szervez, hogy minél több résztvevőt fogadhasson és képezhessen. Mindezek mellett a virtuális szerkezet lehetővé teszi a változó körülményekhez való minél gyorsabb és rugalmasabb alkalmazkodást is.

56. 2007 elején kezdte meg működését a **ROK honlapja**, ahol folyamatosan bővülő tartalommal elérhető a központtal kapcsolatos tudnivalók.⁸ Az általános ismertetőkön és bemutatkozásokon kívül olyan információk is megtalálhatók rajta, amelyek a résztvevők számára nyújtanak bővebb felvilágosítást az egyes eseményekről. A honlap segítségével egyes dokumentumok, formanyomtatványok elektronikusan is hozzáférhetővé váltak.

3. Áttekintés a ROK 2007. évi tevékenységéről

57. A 2007. év a ROK működésének harmadik éve. Az előző évekhez hasonlóan a ROK 2007-ben is nagy számban kínált érdeklődésre számot tartó témákat és rendezvényeket. Összesen hét, a versenyhatóságok legfontosabb hatásköreit, valamint a versenyjog területén bevált gyakorlatokat középpontba állító esemény zajlott le a ROK szervezésében. A ROK 2007-ben két sikeres kezdeményezését is folytatta: egyrészt az európai bírák részére szervezett versenyügyi szemináriumot, másrészt a versenyszabályozás és az ágazati szabályozás közötti kapcsolódással foglalkozó szemináriumot rendezett.

58. A ROK 2007-ben – valamennyi rendezvényét számításba véve – összesen 158 résztvevőt és 51 előadót látott vendégül programjain, ami 678 embernapi szakképzést jelent. Tizenhét ország szakértői, 21 ország résztvevői látogatták a ROK programjait. A résztvevők között voltak Albánia, Ausztria, Azerbajdzsán, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Csehország, Fehéroroszország, Grúzia, Horvátország, Lengyelország, Macedónia, Moldova, Montenegró, Örményország, Oroszország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna és Magyarország képviselői. Az előadók Ausztria, az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, az Európai Bizottság, Franciaország, Írország, Izrael,

⁸ www.OECDHungaryCompetitionCentre.org, illetve a honlap elérhető a GVH honlap (www.gvh.hu) nyitóoldalán elhelyezett RCC logóra kattintva is.

Németország, Norvégia, az OECD, Olaszország, Portugália, Spanyolország, Svédország és Magyarország szakértői voltak.

59. A ROK elsődleges célcsoportja számára szervezett rendezvényeit a meghívott vendégek tapasztalati szintje és a felvetett témák komplexitása alapján két típusra lehet bontani: közép- és felsőfokú szemináriumokra. A 2007. évi szemináriumok közül kettő volt középfokú, tehát két évnél hosszabb munkatapasztalattal rendelkező szakemberek részvételével zajlott, és ugyancsak kettő volt felsőfokú, amelyre öt évnél hosszabb munkatapasztalattal rendelkező résztvevőket hívott meg a ROK.

60. A ROK további két csoport számára, a CECI országok hatóságai és az európai bírók részére szervezett rendezvényeket. 2007-ben ez utóbbi más országok részvételével került lebonyolításra, mint a korábbi két alkalommal, ugyanis délkelet-európai, az Unióhoz újonnan csatlakozott, csatlakozásra váró és más dél-európai országokból érkeztek a résztvevők. Egy teljesen új szemináriumtípus is bekerült az éves programba, a két hetes versenypolitikai szeminárium, amelyet az OECD korábban minden évben Bécsben rendezett meg.

A 2007. évi események összefoglalója

Téma	Időpont	Résztvevők és előadók száma	Résztvevő országok / intézmények
Fúziókontroll szeminárium, középpontban a vertikális típusú és a horizontálisan diverzifikált vállalati egyesülés (konglomerátum) típusú esetekkel (középfokú)	Február 12-16.	22	Albánia, Azerbajdzsán, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Macedónia, Montenegró, Örményország, Oroszország, Románia, Ukrajna Előadók: Egyesült Államok, Európai Bizottság, GVH, OECD
Versenypolitikai szeminárium: fúziók és kivásárlások, erőfölénnyel való visszaélés, vertikális korlátozások, kartellek és horizontális megállapodások	Április 16-27.	43	Albánia, Azerbajdzsán, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Észtország, Fehéroroszország, Grúzia, Horvátország, Kazahsztán, Kirgizisztán, Lettország, Litvánia, Macedónia, Örményország, Oroszország, Románia, Szerbia, Ukrajna Előadók: Egyesült Államok, Egyesült Királyság, Európai Bizottság, GVH, Németország, OECD, Olaszország
Kartellek és versenykorlátozó megállapodások szeminárium (középfokú)	Május 21-25.	18	Albánia, Azerbajdzsán, Bulgária, Fehéroroszország, Grúzia, Horvátország, Oroszország, Szerbia, Ukrajna Előadók: GVH, Írország, Izrael, OECD
CECI szeminárium a regionális energiapiacról – lehetőségek és kihívások	Szeptember 27-28.	22	Ausztria, Csehország, GVH, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia, Szlovénia Előadók: Ausztria, Európai Bizottság, Magyarország, Norvégia, Svédország
Szeminárium a versenyhatóságok és az energia szabályozó hatóságok együttműködéséről (felsőfok)	November 5-8.	39	Albánia, Bosznia-Hercegovina, Fehéroroszország, Grúzia, Macedónia, Moldova, Oroszország, Szerbia, Ukrajna Előadók: Ausztria, GVH, Magyarország, OECD, Portugália, Spanyolország
Európai versenyjogi szeminárium nemzeti bírók részére	November 30. – December 1.	37	Albánia, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Csehország, Észtország, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Macedónia, Magyarország, Montenegró, Románia, Szerbia, Szlovénia Előadók: Egyesült Államok, GVH, Németország, OECD

Kizsákmányoló gyakorlatok, árazási visszaélések szeminárium (felsőfokú)	December 4-7.	29	Albánia, Azerbajdzsán, Bulgária, Fehéroroszország, Horvátország, Moldova, Örményország, Oroszország, Románia, Szerbia, Ukrajna Előadók: Ausztria, Egyesült Királyság, Európai Bizottság, Franciaország, GVH, OECD
---	---------------	----	--

3.1. A kelet-európai és dél-európai országoknak szervezett szemináriumok

61. A kelet-európai és dél-európai országoknak szervezett szemináriumok sorában az első (február 12-16.) a „**Fúziókontroll**” kérdéskörével foglalkozott, középpontba állítva a vertikális típusú és a horizontálisan diverzifikált vállalati egyesülés (konglomerátum) típusú eseteket. A résztvevők a fúzióellenőrzéssel kapcsolatos kérdéseket az OECD tagországokból érkezett panelltagok előadásai és célországok versenyhatósági kollégái által ismertetett esettanulmányokon keresztül vitatták meg. Az előadók elemezték az összeolvadások okozta esetleges károk és a gazdaságossági megfontolások elméleti hátterét, valamint részletesen bemutatták a fúziós versenyhatósági eljárások során az Európai Unióban és az Egyesült Államokban alkalmazott elemzési módszereket. Mindkét jogrendszerből mutattak be érdekes eseteket annak érdekében, hogy a résztvevők ezáltal is jobban értsék a különböző lehetséges megközelítéseket. Bemutatásra kerültek az összeolvadások esetében leggyakrabban használt korrekciós intézkedések, elsősorban a leválasztások, alkalmazásának előnyei és hátrányai is. Az összefonódások versenyhatóságainak vizsgálatára szolgáló módszerek között az előadók bemutatták a fúziós ügyek során alkalmazható kvantitatív eszközöket, írásos bizonyítékokat és meghallgatásokat. A szeminárium során a résztvevők egy hipotetikus összeolvadási esetet is feldolgoztak, amely lehetőséget biztosított a fúziós vizsgálatok fontosabb lépéseinek tanulmányozására.

62. A „**Kartellekkel és versenykorlátozó megállapodásokkal**” foglalkozó szeminárium (május 21-25.) a kartellek elleni fellépés versenyhatósági feladataira helyezte a hangsúlyt, de betekintést nyújtott a kartellnek nem minősülő horizontális és vertikális megállapodások vizsgálatába is. A szeminárium célja az volt, hogy a résztvevők segítségével legyen egy hatékonyan működő és átfogó kartellelles program kidolgozásában és alkalmazásában. Az előadók beszéltek a kartellek által okozott károkról, valamint a versenyhatóságok azon jogairól és eszközeiről, amelyek segítségükre lehetnek a kartellek felderítésében, kiemelve az engedékenységi programok alkalmazásának fontosságát, az engedékenység és a mentesség közötti különbség lényegét. Kitértek a közbeszerzésekkel és egyéb pályáztatásokkal kapcsolatos kartell tapasztalatokra is. Zárásként a GVH szakértője tartott előadást a résztvevőknek az alkalmazható szankciók és a vertikális megállapodások témaköreiben.

63. „**A versenyhatóságok és az energia szektor szabályozó hatóságai közötti együttműködésről**” (november 5-8.) tartott szeminárium az energiapiacok liberalizációjához kapcsolódó kulcskérdésekkel, az összeolvadások fontosságával, a regionális energiapiacok létrehozásával, valamint a versenyhatóságok és szabályozó hatóságok közötti együttműködés kérdéseivel foglalkozott. A szeminárium első része az energia piacok integrációját és regionalizációját elemezte a piaci liberalizáció folyamatának tükrében, a szeminárium második részében az előadók az energiapiacokon lezajlott fúziókra, az ezek elemzésében alkalmazható közgazdasági eszközökre, és a szektor liberalizációjára gyakorolt hatásukra helyezték a hangsúlyt. A szeminárium utolsó része taglalta a hatóságok közötti együttműködés fejleményeit, tapasztalatait. Csakúgy, mint a ROK más rendezvényei során, a szemináriumon a szakértői előadások mellett a résztvevők által bemutatott esettanulmányok meghallgatására is lehetőség nyílt.

64. A kelet-európai és dél-európai országok számára rendezett 2007. évi utolsó szeminárium (december 4-7.) az erőfölényes magatartások közül a „**Kizsákmányoló gyakorlatok, árazási**

visszaélések” témáját állította középpontba. Mind az előadások, mind az esettanulmányok a kizsákmányoló gyakorlatok és árazási (főként a kizszorító és túlzó árazásos) visszaélések közgazdasági elméleti hátterével és versenyhatósági megállapításának módszertani kérdéseivel foglalkoztak.

3.2. Speciális célcsoportok számára rendezett ROK események

65. 2006-ban az OECD Versenyügyi Részlege úgy döntött, hogy a 2007. évtől két hetes szemináriumát a korábban megszokottól eltérően nem Bécsben, hanem Budapesten fogja tartani. Az első ROK szervezésben megvalósuló két hetes „**Versenypolitikai Szeminárium**” 2007. április 16-27. között került megrendezésre. Az esemény egyik különlegessége volt, hogy olyan országok versenyhatóságai is meghívást kaptak, amelyek korábban nem vettek részt a ROK munkájában (Észtország, Kazahsztán, Kirgizisztán, Lettország, Litvánia és Tadzsisztán).

66. A program a fiatal piacgazdasággal rendelkező országok delegáltjainak esettanulmányai köré épült, amelyek között egyértelműen túlsúlyban voltak a visszaéléses ügyek. Ehhez igazodóan a szakértői előadások is a piaci erőfölény meghatározására és az azzal való visszaélés vizsgálati lehetőségeire fókuszáltak, kitérve speciális (pl. a postai) piacok viszonyainak az elemzésére is. A kartellek kapcsán elhangzott szakértői előadások a közvetett bizonyítás kérdésével, a felderítésben és az összejátszások megakadályozásában kulcsszerepet játszó – az ajánlatkérői oldalt megcélzó – tájékoztatási rendszer kialakításával (közbeszerzéssel foglalkozó tisztviselők számára nyújtott tanácsadás), a kereskedelmi szövetségek szerepével, valamint a közös vállalkozásnak álcázott kartellekkel foglalkoztak. A szeminárium során két szakértői előadás foglalkozott közvetlenül fúziós kérdésekkel.

67. A ROK a GVH-val és a Technical Assistance Information Exchange Unit-tal (TAIEX) együttműködve a CECI társhatóságai részére „**Regionális villamosenergia-piac – lehetőségek és kihívások**” címen szervezett konferenciát szeptember 27-28-án, verseny- és szabályozóhatósági szakértők részvételével. A rendezvény tárgyalta a skandináv villamosenergia-piac tapasztalatait (a NordPool mindezidáig az egyetlen megfelelően működő regionális villamosenergia-piac az Unióban), a Budapesti Corvinus Egyetem Regionális Energiagazdasági Kutatóközpontjának (REKK) egy tanulmányát, amely egy regionális közép-európai piac előnyeinek és hatékonyságának bemutatására felállított gazdasági modellt mutatott be, tényleges számok, nem pusztán elméleti érvek felhasználásával, valamint a Regionális Elektromos Kezdeményezés (Electricity Regional Initiative – ERI) közép-európai aspektusait.

68. A résztvevők elmondták, hogy fontos lenne az intenzívebb regionális együttműködés, az egységesülő piacok, de ehhez nem a verseny- és nem is a szabályozóhatóságok tevékenysége, hanem a tagállamok politikai egyetértése adhatja meg a szükséges lökést. Ennek hiányában ugyanis csak nagyon keveset tehetnek a tagállami regulátorok, versenyhatóságok. A jelenlegi helyzet megváltoztatására a nemzeti verseny- és szabályozó hatóságok számára elérhető eszközök és lehetőségek sokkal hatékonyabbak lennének, ha az egyes államok és a régió piaci feltételeinek kedvező alakulását a nemzeti kormányok összehangolt munkával tudnák erősíteni.

69. A ROK és az OECD Versenyügyi Részlege közös szervezésében valósult meg „**A nemzeti bírúk részére szervezett európai versenyjogi szeminárium**” (november 30.-december 1.), amelyre Kelet-, Délkelet- és Közép-Európa országaiból érkeztek bírúk. Az eseményen nagyjából azonos számban képviseltették magukat a polgári és kereskedelmi bíróságoktól érkező, valamint az olyan közigazgatási bírúk, akik a versenyhatóságok döntései elleni fellebbezések ügyében járnak el. A program elsődleges célja az volt, hogy a bírúk számára érdekes kérdések minél szélesebb körét érintve nyújtson átfogó képet az európai versenyjogról. A szakértői előadások és a kisebb csoportokban felvetett témák is a horizontális és vertikális megállapodásokra, valamint az erőfölénnyel

való visszaélésre koncentráltak, az ügyek hátterének megértéséhez és a döntéshez szükséges joggyakorlat mellett a közgazdasági aspektusokat is felvonultatva.

70. A szakértői előadások és a kisebb csoportokban lebonyolított rövidebb ülések mellett – a visszajelzések alapján – a legsikeresebbnek az a program bizonyult, amelynek során a Magyar Bíróképző Akadémia épületében kialakított bírósági szimulációs teremben két, ténylegesen tárgyalt német ügy alapján kidolgozott hipotetikus esetet dolgoztak fel a résztvevők.

3.3. Könyvademányozás

71. A ROK-on keresztül Magyarország fontos szerepet játszik a régió versenyhatóságainak fejlesztésében, munkatársaik képzésében, a technikai segítségnyújtás terén. A frissen szerveződött moldáv versenyhatóság (NAPC) szakértői segítségért fordult a GVH-hoz és a ROK-hoz. A megkeresés nyomán a GVH és a NAPC között létrejött együttműködési megállapodáshoz kapcsolódóan a ROK a legújabb elméleti és gyakorlati versenyügyi ismereteket tartalmazó szakkönyvek széles választékával járult hozzá a NAPC könyvtárának kialakításához.